

ENS115 – Úvod do filozofie

Rozbor textu: Abram, D. 2008. *Neviditelný svět*. In Abram, D. 2008. *Proč číst do živé země*. Nymburk: OPS, s. 77–93.

Shrnutí: Text upozorňuje na přítomnost jistých neviditelných světů, které velmi ovlivňují naše vnímání světa materiálního. Jsou jimi odvrácené strany věcí, vnitřky všech věcí a prostor mezi věcmi. Tyto světy můžeme i přes jejich neviditelnost vnímat. Abychom je ale mohli vnímat, musíme se oprostit od povrchového zkoumání materiální struktury světa a uvědomit si, že kromě viditelného, hmatatelného světa existuje ještě mnoho dalšího. Naše gramotná, křesťanská civilizace už není schopna tyto vjemy pociťovat, protože ducha umístila mimo náš svět a stejně tak umístila i sebe sama. Popisuje sám svůj prožitek těchto neviditelných světů při procházce v přírodě.

Úkol:

Proč Abram poukazuje na různé podoby neviditelnosti, se kterými se můžeme setkat?

Poukazuje na ně zejména z toho důvodu, že se mu zdá, že jsme tyto neviditelné světy přestaly vnímat. A jejich vnímání a uvědomování si neviditelnosti považuje za jedno z klíčových řešení environmentální krize. To, že děje a věci, které jsou ukryté uvnitř věcí nebo se pohybují mezi nimi a schovávají se za věci samotné, nevnímáme, je způsobena tím, že vztah k vnějšimu světu nám zprostředkovávají technologie.

Snaží se o popis těchto aspektů neviditelného světa zřejmě proto, aby se lidem pokusil názorně přiblížit existenci těchto těžko vymezených jevů.

Jak se staví k možnosti poznat svět a věci v něm?

Tvrdí, že to, jak lidé moderní civilizace poznávají svět kolem sebe, je špatné. Chybí jim uvědomění si toho, že nemůžeme svět popsat jenom pozorováním jeho zvnějšku. Svět jako celek není úplně možné poznat. Každá složka viditelného, hmotného světa, kterou vnímáme, je totiž ovlivněna neviditelnou dimenzí. Kvůli třem typům neviditelnosti má svět jistý tajemný aspekt. My na to ale zapomínáme a ze světa se oddělujeme, i když jsme s ním neviditelnými dimenzemi propojeni.

„Pozemský svět ztrácí své tajemství, pokud se domníváme, že jsme od něj odděleni, když o něm uvažujeme jako o determinovaném souboru objektů, které jsou měřitelné a spočítatelné nebo jako o zásobárně přírodních zdrojů, jež jsou „spravovány“ lidstvem.“

Neviditelnost je podle autora nedílnou součástí světa viditelného. I přesto, že tyto neviditelné jevy pociťujeme, nemůžeme je nikdy přesněji vymežit, protože je vnímáme pouze nepřímou. Když se je snažíme definovat, zkresluje je. Jsou proto popisováni mnohoznačně a nejasně.

Vysvětlete proč ne/souhlasíte s jeho postojem a argumentací.

Autorovy myšlenky jsou velmi zajímavé. Souhlasím s jeho postojem, že člověk sám sebe přestal vnímat jako součást světa, přestal vnímat například spojení s atmosférou, které je pro jeho život tak esenciální. Souhlasím také s tím, že se ve vnímání přírody vytratila jakási duše. Člověk se vše snaží racionálně zdůvodňovat a stroze popisovat a to mu brání v tom, vnímat, jak jsou všechny přírodní jevy fascinující. Nemyslím si ale, že by toto napojení mohlo spravit pouze to, že by člověk začal neviditelný svět vnímat. Líbí se mi, jak se zamýšlí nad tím, jak vnímají rostliny fotosyntézu.